

**ΘΕΜΑ: ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ**

Ο συντονισμός των ενεργειών της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των συνεπειών του σεισμού είναι επιβεβλημένος, προκειμένου να αναζητηθούν πρόσφορες λύσεις στα σφραγεύμενα προβλήματα. Στη συνέχεια παρουσιάζεται το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (I) και γίνονται επισημάνσεις ή διατυπώνονται προτάσεις που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην καλύτερη απόδοση των προσπαθειών (II).

I. Ισχύον θεσμικό πλαίσιο

1. Ο σεισμός αποτελεί κλασική περίπτωση για την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει την πολιτική προστασία (βλ. άρθρ. 2 παρ. 1 του ν. 2344/1995 «Οργάνωση πολιτικής προστασίας» και άρθρ. 2 παρ. 4 του ν. 2641/1998 «Παλλαϊκή Άμυνα»). Επομένως, η άμεση αντιμετώπιση των συνεπειών του πρόσφατου σεισμού στις βορειοδυτικές και δυτικές συνοικίες της Αθήνας υπάγεται κατά βάση στα εν λόγω νομοθετήματα.

2. Μετά τους σεισμούς του Αιγίου, καθιερώθηκε για πρώτη φορά συγκροτημένο νομοθετικό πλαίσιο για την πολιτική προστασία, δηλαδή την αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών και άλλων καταστροφών. Πρόκειται για το ν. 2344/1995. Στην πολιτική προστασία αναφέρεται όμως και ο μεταγενέστερος ν. 2641/1998, με τον οποίο αφενός θεσπίζονται νέες διατάξεις για το ζήτημα και αφετέρου καταργούνται διατάξεις του ν. 2344/1995. Το γεγονός αυτό προκαλεί ορισμένες φορές αβεβαιότητα ως προς το ισχύον δίκαιο.

3. Εκτός των κυβερνητικών οργάνων γενικής αρμοδιότητας (Υπουργικό Συμβούλιο, Κυβερνητική Επιτροπή), ο ν. 2344/1995 προβλέπει για την πολιτική προστασία ομόνυμη Γενική Γραμματεία, η οποία υπάγεται στον ΥΠΕΣΔΔΑ (άρθρ. 4) και συντονιστικό διυπουργικό όργανο σε επίπεδο Γενικών Γραμματέων (άρθρ. 11).

Το όργανο αυτό καταργήθηκε πάντως με το άρθρο 11 του ΠΥΣ 288 της 23ης Δεκεμβρίου 1996. Κεντρικό πρόσωπο στο σύστημα πολιτικής προστασίας είναι ο ΥΠΕΣΔΔΑ.

4. Εξάλλου, ο πρόσφατος ν. 2641/1998 δεν συνιστά νέα κεντρικά κυβερνητικά όργανα, αλλά αναθέτει την αρμοδιότητα συντονισμού και λειτουργίας της παλλαϊκής άμυνας στο ΚΥΣΕΑ. Πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι, εκτός του βασικού αυτού κυβερνητικού οργάνου, κεντρική κατά την εφαρμογή της παλλαϊκής άμυνας για την περίπτωση της πολιτικής άμυνας είναι η θέση του ΥΠΕΘΑ και για την περίπτωση της πολιτικής προστασίας προεχόντως του ΥΠΕΣΔΔΑ και δευτερευόντως του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

5. Η αντισεισμική προστασία της χώρας διέπεται, ως γνωστόν, από το ν. 1349/1983, με τον οποίο ιδρύεται Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ). Η εποπτεία του Οργανισμού αυτού αλλά και η διαχείριση του συστήματος που διαγράφει ο νόμος ανήκει στον ΥΠΕΧΩΔΕ.

6. Σε περιπτώσεις καταστάσεως πολιτικής προστασίας πραγματοποιούνται συχνά διυπουργικές συσκέψεις υπό τον Πρωθυπουργό ή υπό τον ΥΠΕΣΔΔΑ. Στις συσκέψεις αυτές συζητούνται μέτρα για την αντιμετώπισή της. Πρόκειται για μία τρέχουσα πρακτική, η οποία -άνκαι δεν έχει συγκεκριμένο έρεισμα στο νόμο- δεν έχει, και εύλογα, ουδέποτε αμφισβητηθεί.

7. Πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι το θεσμικό πλαίσιο για την παλλαϊκή άμυνα (βλ. παραπάνω 3) και στις δύο εκδοχές της (πολιτική άμυνα, πολιτική προστασία) δεν φαίνεται να έχει ακόμη ολοκληρωθεί, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του στην πράξη. Στην προοπτική αυτή, θα ήταν ευπρόσδεκτη η συμμετοχή βάσει σχεδίου των πληγέντων στο σχέδιο πολιτικής προστασίας και η αναγωγή τους από θύματα σε ενεργούς παράγοντες του εγχειρήματος. Αντίθετα, προβληματική θα ήταν η εμπλοκή του ΚΥΣΕΑ, και όχι άλλου κυβερνητικού οργάνου, λόγω ιδίως των συνειρμών που θα προκαλούσε.

II. Επισημάνσεις - Προτάσεις

1. Η διαμόρφωση της πολιτικής για την αντιμετώπιση των συνεπειών του σεισμού ανήκει προφανώς στα κυβερνητικά όργανα γενικής αρμοδιότητας, δηλαδή το Υπουργικό Συμβούλιο και την Κυβερνητική Επιτροπή. Παράλληλα, μπορεί βέβαια να

συγκαλούνται συσκέψεις υπό τον Πρωθυπουργό ή άλλους «βασικούς» Υπουργούς για την αντιμετώπιση επιμέρους προβλημάτων.

2. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η θέση του ΥΠΕΣΔΔΑ και του ΥΠΕΧΩΔΕ για την αντιμετώπιση ανάλογων καταστάσεων είναι κεντρική, οι δε σχετικές αρμοδιότητές τους διακριτές. Ο ΥΠΕΣΔΔΑ επωμίζεται έτσι την αντιμετώπιση της κατάστασης πολιτικής προστασίας, ενώ ο ΥΠΕΧΩΔΕ μεριμνά για την πολεοδομική και οικιστική ανασυγκρότηση των πληγείσων περιοχών. Οι Υπουργοί αυτοί έχουν εν προκειμένω ως αποστολή να εισηγούνται στον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνηση πολιτικές και μέτρα, να παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεών τους και να συμβάλλουν με κάθε πρόσφορο τρόπο στην αντιμετώπιση της κατάστασης.

3. Η πληθωρική ενασχόληση με τα προβλήματα της «μετασεισμικής» καθημερινότητας εμπεριέχει τον κίνδυνο να αποσπασθεί η προσοχή των δύο βασικών υπουργών, του ΥΠΕΣΔΔΑ και του ΥΠΕΧΩΔΕ, από την άσκηση των άλλων αρμοδιοτήτων τους, αλλά και την επεξεργασία και προώθηση πολιτικών για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Ο κίνδυνος αυτός θα μπορούσε να αντιμετωπισθεί με την ανάθεση των προβλημάτων της «μετασεισμικής» καθημερινότητας σε ολιγομερή Επιτροπή Υφυπουργών, δυνάμει του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».

4. Σε αυτήν πρέπει να συμμετέχουν ένας Υφυπουργός του ΥΠΕΣΔΔΑ (Γ. Φλωρίδης) και ένας Υφυπουργός του ΥΠΕΧΩΔΕ (Χ. Βερελής), ενώ αναγκαία κρίνεται και η συμμετοχή του Υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Θ. Κοτσώνης). Επίσης πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο της συμμετοχής του Υφυπουργού Εργασίας (Χ. Πρωτόπαπας) και ίσως ενός ακόμη Υφυπουργού με κριτήριο τη σημασία της αρμοδιότητάς του για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

5. Η τριμελής σύνθεση της Επιτροπής διασφαλίζει την συνοχή και την ευελιξία της, ενώ η διεύρυνσή της θέτει ίσως ζήτημα στην αποδοτικότητά της. Αποστολή της Επιτροπής είναι η διαχείριση της «μετασεισμικής» καθημερινότητας, ενώ των Υπουργών ΕΣΔΔΑ και ΥΠΕΧΩΔΕ η επεξεργασία πολιτικών και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους. Η τομή αυτή στην αρμοδιότητά τους είναι διακριτή και δεν φαίνεται να προκαλεί άξιες λόγου τριβές στην πράξη.

6. Είναι προφανές ότι κάθε Υφυπουργός πρέπει και να υποστηρίζεται από στελέχη του Υπουργείου και του πολιτικού γραφείου του, που θα αναλάβουν το

συντονισμό αυτού του έργου. Αν παραστεί ανάγκη, θα μπορούσε επίσης να εξετασθεί το ενδεχόμενο συγκρότησης ομάδας διοίκησης έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2503/1997.

Αθήνα, 15 Σεπτεμβρίου 1999

dis.Τ//ΣΕΙΣΜΟΣ.doc/15.9.99/p.1-4/ (από Σίνα)rp